

Holdt fanget af en gal samler

Ligesom østrigske Natascha Kampusch bliver den unge Miranda i teaterstykket "The Collector" bortført og holdt fanget i en kælder. Forestillingen opføres af det engelsksprogede That Theatre Company.

Hele verden udstødte et suk af gru og lettelse, da østrigske Natascha Kampusch i 2006 dukkede frem efter otte år i den kælder under en garage, hvor en gal kidnapper havde holdt hende indespærret, fra hun var bare ti år gammel.

Og gruen blev ikke mindre, da Kampusch i sidste måned udgav bogen "3.096 dage" om sine otte år i helvede hos den psykopatiske og ekstremt voldelige Wolfgang Priklopil.

Teaterstykket *The Collector*, som det engelsksprogede That Theatre Company har premiere på i morgen, onsdag den 27. oktober, i [Krudttønden](#) på Østerbro, er ikke skrevet over Natascha Kampuschs erindringer.

Men stykkets handling om en ung kvinde, der holdes fanget i en kælder af en ensom og indadvendt, midaldrende mand, minder umiddelbart så meget om den virkelige historie, at det næsten ligner en tanke.

Og Maria Lohmann, der spiller den unge, indespærrede Miranda, har da også med stor interesse læst Natascha Kampuschs bog som led i sin forberedelse til rollen: "Men hvor Natascha Kampuschs kidnapper var en sadist, der brugte både fysisk og psykisk vold, så vil Clegg, kidnapperen i stykket, sådan set bare have, at Miranda bliver forelsket i ham. Det er hans plan," siger hun. "På sin vis er han en stakkel. Men det gør jo ikke, at man kan forsvare hans handlinger."

The Collector er baseret på den engelske forfatter, John Fowles' roman fra 1963, der også udkom på dansk med titlen "Offer for en samler".

Den handler om den ensomme og indesluttede kontormand, Frederick Clegg, i fritiden ivrig sommerfuglesamler og amatørfotograf. Han forelsker sig i den unge, privilegerede kunststuderende Miranda, men da han er ude af stand til at kommunikere sin kærlighed til hende, beslutter han i stedet at bortføre hende.

Han bruger pengene fra en stor lottogevinst til at købe en afsidesliggende landejendom og indretter kælderen til formålet. Og han indgår den aftale med Miranda, at hvis hun ikke er blevet forelsket i ham inden 28 dage, vil hun få sin frihed.

"På en måde kan man kalde det en kærlighedshistorie – eller næsten en kærlighedshistorie, for den er jo dømt til at mislykkes. Man kan ikke tvinge kærligheden," siger That Theatre Companys leder, Ian Burns, der selv spiller rollen som Frederick Clegg. Han besluttede allerede for to år siden at sætte *The Collector* op:

"Så det er helt tilfældigt, at det falder sammen med Natascha Kampuschs bog," siger han.

Kompliceret magtbalance

Forestillingen er instrueret af skuespilleren Claus Bue, og han understreger den rolle, håbet spiller for de to personer:

"Clegg håber, at Miranda bliver forelsket i ham. Han håber, det kan lykkes for ham at overbevise hende om, at han holder så meget af hende, at han også bliver holdt af. Og Miranda håber, at hun slipper fri – og overlever. Så længe de har håbet, sker der nogle ting imellem dem. Men på et tidspunkt løber håbet ud for dem begge, og så sker ulykkerne, de rigtig store ulykker," siger han.

Inden det går så galt, kommer publikum på den lille intimszene meget tæt på det sælsomme forhold, der udvikler sig mellem de to personer i det nøgne kælderrum.

"Han har den fysiske magt, og hun er ofret for kidnapningen. Men mentalt og verbalt er hun ham overlegen, og i hver enkelt scene kører magtbalancen op og ned, og det er helt åbent, hvem der bliver offer for den andens manipulation," siger Maria Lohmann.

Hun anser det for helt usandsynligt, at stykkets Miranda skulle kunne blive forelsket i Clegg. Også selv om de ind imellem opfører sig næsten som et ægtepar:

"Ifølge Natascha Kampusch så eksisterer det såkaldte Stockholmsyndrom ikke, altså det med at blive forelsket i sin kidnapper – det er meget mere kompliceret," siger Maria Lohmann.

"Når et menneske er kommet i sådan en situation, prøver vi at forholde os til den og skabe en form for normalitet i det ekstreme og absurde. Og hvis man sidder i en kælder med en sin bortfører som den eneste at forholde sig til, så bliver man nødt til at skabe en eller anden form for relation til ham. Ikke nødvendigvis at blive forelsket i ham, men der opstår et eller andet mellem de to mennesker, man er simpelthen tvunget til det, ellers bliver man sindssyg."

Det er det psykologiske spil mellem to mennesker, med skiftevis gru, spænding og humor, *The Collector* giver et dramatisk, men også nuanceret billede af.

Trine Munk-Petersen